

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Постанови про звернення Верховної Ради України до Кабінету Міністрів України щодо термінового вирішення критичної ситуації в енергетичній системі міст Дніпра та Києва, Дніпропетровської, Запорізької та Київської областей, яка виникла після масованих атак російської федерації

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту

Продовжуючи повномасштабну збройну агресію проти України, росія 7 січня 2026 року здійснила масовану повітряну атаку на місто Дніпро, Дніпропетровську та Запорізьку області.

За даними Міністерства енергетики України, ранок 8 січня понад 800 тисяч абонентів зустріли без електроенергії. Ворогу вдалось зупинити всю генерацію електроенергії в великому регіоні через скоординований одночасний удар.

Внаслідок обстрілів Київщини зазнали суттєвих пошкоджень об'єкти системи передачі електроенергії – підстанції та повітряні лінії, а також об'єкти генерації. Станом на ранок 9 січня цього року у місті Києві та Київській області було знеструмлено понад 500 тисяч споживачів.

Державна політика у сфері захисту критичної інфраструктури ґрунтується на засадах швидкого відновлення надання життєво важливих функцій та послуг у разі реалізації загроз і порушення функціонування критичної інфраструктури. Енергозабезпечення (у тому числі постачання теплової енергії) належить до життєво важливих функцій, порушення яких призводить до негативних наслідків для національної безпеки України (статті 4, 9 Закону України «Про критичну інфраструктуру»).

Масштаб пошкоджень критичної інфраструктури у постраждалих від атаки агресора регіонах створює загрози для населення, суспільства, соціально-економічного стану, національної безпеки і оборони України, що вимагає негайного реагування держави, а саме вирішення трьох ключових завдань.

По-перше, інвестування в диверсифіковані генеруючі джерела електроенергії. По-друге, захист ключових трансформаторних підстанцій, яких в Україні менше 250. На початок 2026 року укриття енергетичних об'єктів збудовані на 20-40%, але трансформаторні підстанції не захищені від ударів москви.

По-третє, необхідно інвестувати в резерв обладнання для трансформаторних підстанцій. Виготовлення однієї трансформаторної підстанції становить від 5 до 8 місяців. В Європі і світі практично не залишилося трансформаторних підстанцій, які Україна могла б закупити і поставити як резерв у випадку ворожої атаки. Тому виготовлення резерву трансформаторних підстанцій є необхідною дією, яка дозволить тримати відповідні можливості для відновлення уражених москвою енергетичних об'єктів.

2. Цілі та завдання проєкту

Метою проєкту є ефективне забезпечення енергетичної стійкості в умовах воєнного стану, захист життя і здоров'я людей, безперебійне функціонування критичної інфраструктури України, недопущення техногенної катастрофи у Дніпропетровській, Запорізькій та Київській областях.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту

Проєктом пропонується Верховній Раді України звернутися до Кабінету Міністрів України з вимогою невідкладно:

1) виділити Київській міській державній адміністрації, Дніпропетровській, Запорізькій та Київській обласним державним адміністраціям з резервного фонду державного бюджету кошти для закупівлі:

додаткових трансформаторних підстанцій, іншого обладнання, необхідного для сталого енергозабезпечення відповідних міст та областей;

пального для генераторів об'єктів критичної інфраструктури та комунальних об'єктів міст Дніпра та Києва, Дніпропетровської, Запорізької та Київської областей;

2) створити у складі державного матеріального резерву запас трансформаторних підстанцій та іншого обладнання, необхідного для сталого енергозабезпечення потреб населення та держави.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами у зазначеній сфері правового регулювання є Конституція України, Закон України «Про критичну інфраструктуру», інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проєкту в якості Постанови Верховної Ради України не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Очікувані правові та соціально-економічні наслідки прийняття проєкту

Прийняття проєкту в якості Постанови Верховної Ради України дозволить ефективно забезпечити енергетичну стійкість в умовах воєнного стану, захист життя і здоров'я людей, безперебійне функціонування критичної інфраструктури України, не допустити техногенну катастрофу у Дніпропетровській, Запорізькій та Київській областях.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Герашенко Ірина Володимирівна
Сертифікат: 3FAA9288358EC0030400000085452F00A2C3DE00
Дійсний до: 21.01.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
188д9/І-2026/5691 від 12.01.2026

2114080

